

6. Абсолютни прирасти при верижна основа на тоталния коефициент за плодовитост на жените в градовете на Р България, общо за всичко живородени деца и по поредност на раждането, през периода 1961 - 2008 година

Ранг	Години											
	1965	1970	1975	1980	1985	1990	1997	2000	2005	2006	2007	2008
Общо	0.00	0.24	0.16	-0.22	-0.10	-0.05	-0.66	0.16	0.05	0.07	0.04	0.07
Първи	0.05	0.05	0.02	-0.01	-0.07	0.03	-0.25	0.10	0.03	0.04	0.00	0.04
Втори	-0.02	0.15	0.14	-0.19	-0.02	-0.05	-0.33	0.05	0.02	0.02	0.03	0.03
Трети	-0.02	0.06	0.00	-0.01	0.00	-0.02	-0.06	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00

Ефектът от пронаталистичната политика на държавата, чийто израз е принесеният през 1968 г. Указ за настърчаване на раждаемостта, в градовете е относително краткотраен. Общият коефициент за плодовитост нараства до 1975 г., след което намалява до 1.70 деца през 1990 година. В действителност намалението продължава и през следващите години, но принос за по-големия размер на спада има съществуваният преход в страната. Според данните в табл. 6 отрицателният прираст след 1975 г. намалява бързо своя размер. От минус 0.22 за петте години от 1975 до 1980 г. той спада на минус 0.10 през периода 1980 - 1985 г. и стига до минус 0.05, т.е. средно по 0.01 деца годишно. Промяната в скоростта на намаление може да се приеме като признак за доближаване към нивото, около което равнището на плодовитост на жените би се стабилизирано при равни други условия. Ако се допусне, че през следващите пет години се запази общ размер на намалението от порядъка на 0.05 деца, стойността на тоталния коефициент през 1997 г., а вероятно и през 2010 г. би била между 1.60 - 1.65 деца. Като основание за подобно твърдение служи и изменението на стойността на

измерителя за всички родени деца през последните години. След достигане на минимума през 1997 г. неговата стойност нараства, но процесът е колеблив. До 2000 г. нарастването възлиза средногодишно на 0.05 деца. През следващите пет години - 2000 - 2005 г., общото изменение е 0.05 деца, т.е. средногодишно изменение от порядъка на 0.01 деца. Последните три години се отличават с промяна в размера на повишението - само за една година прираст 0.07, последван от 0.04, и отново 0.07 деца.

Промените в стойността на тоталния коефициент са доминирани от динамиката на ражданията на първо дете. Докато за първи ранг за три години до 2000 г. коефициентът нараства с 0.10, за втори ранг прирастът е 0.05, а за трети е едва 0.01. През следващите години за първи ранг след известно колебание се стига до нулев прираст през 2007 г., последван от ново повишение, а за втори ранг ежегодният прираст е почти постоянно с размер 0.02 - 0.03 деца. При трети ранг промени липсват и като че ли е достигната „точката на замръзване“.

Картината, която се установява от данните в двете таблици, по-скоро може да се характеризира като „умерено пе-